

Nr 5/2013

**Protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för
Stockholms Stadshus AB måndagen den 14 oktober 2013**

Justerat 2013-10-16

Sten Nordin

Karin Wanngård

Närvarande:

Ordföranden	Sten Nordin (M)
Vice ordförande	Karin Wanngård (S)
Övriga ledamöter eller som ledamot tjänstgörande suppleant	Tord Bergstedt (M) Anders Hellström (M) Lotta Edholm (FP) Per Ankersjö (C) Tomas Rudin (S) Sara Pettigrew (MP) <i>för Daniel Helldén (MP)</i> Ann Mari Engel (V)
Suppleanter	Joakim Larsson (M) Lotta Juul Martin-Löf (M) Sussi Kwart (FP) Emilia Bjuggren (S)
Arbetsstagarrepr.	Patrik Gavander (Vision) Staffan Holmborn (Vision suppleant) Mats Lagerman (LO) Curt Öhrström (LO suppleant)

Övriga: Per Blomstrand, Martin Edgélius, Sara Feinberg, Susanna Höglund, Andreas Jaeger, Jennie Landegren, Inger Johansson Kjaerboe, Christian Nyström Schraml, Mikael Sjölander samt Irene Svenonius.

§ 1. Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordföranden Sten Nordin (M) justera dagens protokoll utsågs vice ordföranden Karin Wanngård (S).

§ 2. Anmälan av protokoll

Anmäldes att protokoll från koncernstyrelsens sammanträde 2013-06-18 (Nr 4/2013) är justerat och utsänt.

§ 3. Revisorernas rapport avseende granskning av intern kontroll och delårsbokslut 2013 i koncernen Stockholms Stadshus AB

Anmäldes och lades till handlingarna revisorernas granskning av intern kontroll och delårsbokslut 2013 i koncernen Stockholms Stadshus AB.

Auktoriserade revisorn Mikael Sjölander informerade koncernstyrelsen om den genomförda granskningen i koncernen Stockholms Stadshus AB.

§ 4. Prognos 2013:2 inklusive resultat per 2013-08-31 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. Redovisad prognos 2013:2 och tertialrapport per 2013-08-31 för koncernen Stockholm Stadshus AB godkänns.
2. En utökning av lånelimiten för AB Stockholms Stadsteater med 100 mnkr till 400 mnkr under år 2013 tillstyrks.
3. Kommunfullmäktige föreslås godkänna att resultatnivån för AB Stockholms Stadsteater justeras till -286 mnkr för år 2013.
4. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Reservation avgavs av Karin Wanngård (S) enligt följande:

”Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. Förslaget till beslut bifalls delvis.
2. Därutöver anföra:

Trots att bristen på hyresrätter i Stockholm är omfattande fortsätter moderaterna på inslagen väg med de ideologiskt drivna ombildningarna av allmännyttiga hyresrätter till bostadsrätter. Hittills i år har avtal skrivits om att ombilda 1 253 lägenheter. Samtidigt räknar de allmännyttiga bostadsbolagen att kraftigt missa det redan allt för lågt satta målet för nyproduktion av hyresrätter genom en nyproduktionsvolym på 1164 lägenheter (1 500 är målsättningen). Vi vill dock poängtera att varför bostadsbolagen har svårt att nå nyproduktionsmålen till stor del är ett resultat av att de inte får tillräckligt med markanvisningar från den moderatledda exploateringsnämnden.

Totalt sett kommer alltså antalet hyresrätter i allmännyttan minska under 2013. Viktigt att påpeka i sammanhanget är att de nyproducerade lägenheterna som byggs ofta har en mycket hög månadskostnad medan de som ombildas tillhör ett äldre bestånd med billigare lägenheter. Moderaterna har under flera år drivit en avvecklingspolitik för

allmännyttan i Stockholm. Vi Socialdemokrater anser att allmännyttan ska utvecklas inte avvecklas.

I övrigt hänvisar vi till socialdemokraternas budgetförslag för 2014 som presenteras senare under hösten.”

Reservation avgavs av Ann Mari Engel (V) enligt följande:

”Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. Utförsäljningarna av allmännyttiga hyreslägenheter stoppas omedelbart.
2. Utdelningarna ur bostadsbolagen avvaktas tills den juridiska prövningen är klar.
3. Staden genom berörda nämnder och bolag tar krafttag för att uppnå de uppsatta målen för nybyggnation.
4. Därutöver anföra:

Återigen konstateras att Stockholms Stadshus AB har ett mycket positivt resultat. Samtidigt når inte bostadsbolagen upp i ens det mycket blygsamma målet för nybyggnad av hyresrätter, 1 500 per år. Detta beror på bristande politisk vilja att satsa på de egna bolagen, bl.a. beträffande markanvisningar. Vi anser att staden ska ge företräde till attraktiva markanvisningar till de egna bostadsbolagen och att dessa ska villkoras med ett tak för hyresnivåerna, vilket även ska gälla andra fastighetsbolag som tilldelas byggrätter av staden.

Vi konstaterar att utförsäljningen av lägenheter fortsätter och att man under perioden sålt sammanlagt 1068 lägenhet. Dessa försäljningar bör omedelbart avbrytas, då staden behöver fler hyresrätter, inte färre.

Överskottet i koncernen beror till största delen på det uttag som gjorts ur bostadsbolagen som nu är föremål för juridisk prövning. Vi anser att detta uttag strider mot den nya lagen om allmännyttan och att uttaget bör vänta till den juridiska prövningen är klar.

Vi kan också konstatera att det administrativa samgåendet mellan Stadsteatern och Kulturhuset kostat staden 13 milj. kr extra under 2013, medel som vi anser kunde ha använts bättre inom Stockholms kulturliv. En närmare samverkan mellan dessa institutioner kunde ha skett utan dessa organisatoriska förändringar som uppenbarligen medfört en stor icke budgeterad kostnad som bl. a använts för att ta fram en ny logotyp.”

§ 5. Finansiell månadsrapport per 2013-09-30

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt

att stadsledningskontoret, finansavdelningens förelagda rapporter läggs till handlingarna.

§ 6. Inriktningsbeslut AB Svenska Bostäder gällande nyproduktion av bostäder, kv Björnlandet, Norra Djurgårdsstaden

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Inriktningen för nyproduktion av ca 150 hyreslägenheter, i kvarteret Björnlandet i Norra Djurgårdsstaden, till en total investeringsutgift om ca 475 mnkr godkänns.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. Punkten 1 enligt ovan godkänns.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande avgavs av Ann Mari Engel (V) enligt följande:

”Det är bra att våra allmännyttiga bostadsbolag får bygga fler bostäder. Det är dock inte bra att dessa lägenheter blir så dyra att människor med vanliga inkomster inte har råd att bo där. Av de 430 000 i bostadskön lär de flesta inte kunna godkännas som hyresgäster, även om de har turen att blir erbjudna en nybyggd lägenhet i Norra Djurgårdsstaden. Vi anser att byggkostnaderna vid nybyggnation måste sänkas rejält, bl a genom att upplåta marken med tomträtt och inte sälja den. Bostadsbolagen bör även aktivt arbeta med mindre byggbolag för att pressa ner priserna.”

§ 7. Inriktningsbeslut Stockholm Vatten rörande Västerorts framtida avloppsrening

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att föreslå kommunfullmäktige och Huddinge kommun besluta följande.

1. Stockholm Vatten VA AB:s inriktning, med en total investeringsram om 5,4 mdkr (prisläge september 2013), att lägga ned Bromma reningsverk och istället leda avloppsvattnet från Västerort till Henriksdals reningsverk, samt att Henriksdals reningsverk byggs om för att klara högre reningsgrad än i dag (utredningsalternativ 4, i bilaga 2) godkänns.
2. Stockholm Vatten VA AB uppsägning av anslutningsavtalet med SYVAB för omförhandling och förhandling av ett nytt avtal i syfte att anpassa anslutningsavtalet till den framtida strukturen för Stockholm Vattens avloppsrening godkänns.
3. Stockholm Vatten VA AB, mot bakgrund av den förväntade nedläggningen av Bromma reningsverk och de ändrade driftförhållanden i Henriksdals reningsverk, förhandling av en överenskommelse med Fordonsgas Stockholm AB (”FSAB”) enligt riktlinjerna i utkast till avsiktsförklaring, bilaga 3, godkänns.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. Punkterna 1-3 enligt ovan godkänns.
2. Stockholm Vatten VA AB får i uppdrag att ta fram erforderligt underlag och vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga för att bolagets styrelse skall kunna besluta om ett genomförande av projektet. Stockholm Vatten VA AB får inom ramen för uppdraget disponera 75 miljoner kronor.

3. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Reservation avgavs av Sara Pettigrew (MP) enligt följande:

”Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. Ärendet återremitteras till Stockholm Vatten AB för att nedanstående punkter ska utredas och klargöras innan beslut fattas.

Punkter som vi anser behöver utredas och klargöras innan beslut fattas:

- Vid beslut om detta alternativ kommer Henriksdalsverket bli det enda avloppsreningsverket som hanterar Stockholms avloppsvatten. På sikt planeras även ytan där Bromma reningsverks står idag att bebyggas med bostäder, och staden förlorar därmed en bit mark som inte kan användas för avloppsrening igen. Att hitta en ny plats för ett nytt reningsverk beskrivs i beslutsunderlaget som svårt redan idag. Då Stockholm växer kraftigt ökar med säkerhet mängden avloppsvatten som ska tas om hand för varje år. Därför vill vi se beräkningar på hur stora volymer avloppsvatten som kan hanteras i Henriksdalsberget innan Stockholm slutligen växer ur anläggningen. Hur många invånare kan Henriksdalsanläggningen klara av innan ett nytt reningsverk måste byggas? När kan denna tidpunkt komma att inträffa? Staden satsar även på att öka sin biogasproduktion och kommer vid en nedläggning av Bromma reningsverk förlora en plats för rågasproduktion. I underlaget saknas information om hur stor kapacitet Henriksdalsberget har för att öka rågasproduktionen, och utbyggnad av rågasproduktion räknas inte heller in i kostnaden för alternativet. Det är viktigt att inte bygga bort möjligheten att rena ökande mängder avloppsvatten, och att alternativet inte förhindrar en expansion av rågasproduktion.
- Om all avloppsrening lokaliseras till en enda plats ökar sårbarheten i det fall ett haveri av någon anledning skulle inträffa i Henriksdalsberget. Riskerna bör eventuellt kunna minskas med helt separata system i berget. Detta för att undvika att hela Stockholm vattens avloppsrening slås ut samtidigt. Jag efterlyser här en risk- och sårbarhetsanalys. Hur kan en sådan situation förebyggas? Vilka extra kostnader kan detta ge upphov till? Hur ska situationer med problem med avloppsreningen i verket hanteras?”

2. Därutöver anföras:

Vi ställer oss försiktigt positiv till att arbeta vidare enligt utredningsalternativ 4, att lägga ned Brommaverket och leda avloppsvattnet till Henriksdalsberget, då vi anser att både miljöaspekterna, med minskad bräddning och förbättrad avloppsrening, och möjligheten att frigöra yta för bostadsbyggande i kollektivtrafiknära lägen väger mycket tungt.

Vi anser dock att sårbarheten ökar om all avloppsrening lokaliseras till ett enda avloppsreningsverk. Detta kan tala för att alternativ 3, att leda vattnet till Himmerfjärdsverket skulle kunna vara en bättre lösning med samma positiva effekter som alternativ 4.

Vi är mycket positiva till införande av ny och effektiv reningsteknik, men det faktum att den föreslagna membrantekniken ännu inte är prövad i stor skala är ett orosmoment för projektet, då miljöaspekten är en viktig del. Att energianvändningen ökar är också negativt. I detta stora projekt är det viktigt att redan från början se över tekniska

löningar för att all använd och producerad energi ska kunna användas så effektivt som möjligt.

Tunneldragningar är av erfarenhet riskprojekt. Projektet kan därmed bli svårare att genomföra, ta längre tid och kosta mycket mer än beräkningarna i rapporten. Jag är också intresserad av att se den ekonomiska konsekvensen av att först sälja delar av Bromma-anläggningen till Fordonsgas Stockholm för att sedan köpa tillbaka den efter bara några år.

Vad gäller eventuellt framtida bostadsbyggande vill vi göra ett medskick till Stockholms stad att de grönområden som ligger i skyddszonen runt reningsverket ska inventeras och där så är motiverat, klassas som park. Ärendet är mycket omfattande och kommer ha en avgörande påverkan på Västerorts framtida avloppsrening.

Om Bromma reningsverk läggs ned kommer alla andra alternativ att innebära höga kostnader. Innan beslut fattas anser vi därför att det finns ytterligare frågor att besvara.”

Reservation avgavs av Ann Mari Engel (V) enligt följande:

”Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. Förslaget avslås.
2. Bromma Reningsverk blir kvar i enlighet med alternativ 1, mot bakgrund av de beräkningar och överväganden som framgår av den bilagda utredningen.
3. Nödvändiga förbättringar av reningsgraden på samtliga tre reningsverk genomförs.
4. Särskilda åtgärder vid Bromma reningsverk, för att möjliggöra bebyggelse med en skyddszon runt reningsverket på 100 meter, genomförs.
5. Därutöver anföra:

Säkerheten; Att ha all avloppshantering på ett ställe (Henriksdal) innebär en större risk för störningar, i alla fall större risk för stora konsekvenser vid eventuella störningar. Alternativ 1, att uppgradera BRV och delta i uppgraderingen av Himmerfjärdsverket är billigare och sprider riskerna (byggnadstekniskt, ekonomiskt och miljömässigt). I detta alternativ ligger också att dra utsläppet från Himmerfjärdsverket ut till söder om Landsort. Miljömässigt är det med stor sannolikhet att föredra framför att öka utsläppen i Saltsjön, i recipienten längst in i skärgården, även om P- och N-halterna relativt minskas.

Kostnaden; Alternativ 4 är dyrt att genomföra och innebär en avsevärd kapitalförstörelse, då anläggningen i Bromma läggs ned. Det föreslagna alternativ 4 är avsevärt dyrare än alternativ 1 både avseende investeringar och drift. SVAB är redan kraftigt skuldsatt och vår ekonomi är mycket känslig för ränteläget. Att ytterligare skuldsätta sig utöver vad som är nödvändigt känns inte bekvämt. Vi har också som kommunalt bolag en skyldighet att tillvarata våra ägares, Stockholmarnas, ekonomiska intressen.

Risk och nackdelar med tekniken; Förslaget bygger till stor del på ny teknik (membranfiltreringsteknik) som ändå får bedömas som tämligen oprövad i stor skala i samband med avloppsvatten. Tekniken kräver mycket energi och en ökad kemikaliehantering. Teknikutveckling med membranfiltrering ingår även i de andra alternativen men spelar där en mindre central roll”.

§ 8. Uppförande av parkeringsanläggning i Hagastaden. Inriktningsbeslut m.m.

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Inriktningen att Stockholms Stads Parkerings AB uppför Norra Stationsgaraget med en projektram om 742 mnkr (prisläge juni 2013) godkänns. Inriktningsbeslut.
2. Överenskommelse om exploatering och marköverlåtelse mellan exploateringsnämnden och Stockholms Stads Parkerings AB (bilaga 3) godkänns.
3. Genomförandet av första deletappen av Norra Stationsgaraget, i ärendet beskriven brokonstruktion ”strimlan”, med en projektbudget om 102 mnkr, godkänns. Genomförandebeslut.
4. Exploateringsnämnden får i uppdrag att teckna erforderliga avtal rörande projektet Norra Stationsgaraget.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. Punkterna 1-3 enligt ovan godkänns.
2. Stockholms Stads Parkerings AB får, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, i uppdrag att teckna erforderliga avtal rörande projektet Norra Stationsgaraget.
3. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande avgavs av Karin Wanngård (S) och Ann Mari Engel (V) enligt följande:

”Stockholm Parkering har vid upprepade tillfällen anlitat entreprenörer som själva eller genom underentreprenörer anlitat personal till oacceptabla villkor. Vi socialdemokrater och vänsterpartister anser att staden i all egen och upphandlad verksamhet ska garantera schysta villkor för de anställda. Vi hade tidigare en Vita Jobb-modell som alliansen avskaffade 2006. Vi vill återigen att staden inför en Vita Jobb-modell och att all upphandlad verksamhet ska ha kollektivavtalsliknande anställningsvillkor.”

Reservation avgavs av Sara Pettigrew (MP) enligt följande:

”Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. Förslag till beslut bifalls delvis.
2. Utrymme för cykelparkering genomförs i detta projekt.
3. Därutöver anföras:

Att det erbjuds platser genom parkeringsköp och att det skapas förutsättningar för att ladda elbilar tycker vi är bra. Men vi saknar en stor trafikantgrupp i detta projekt. När en ny parkeringsanläggning planeras och så småningom byggs är det förvånande att cyklisternas behov av parkeringsplatser i garage helt verkar ha glömts bort. Vi vill därför att det skapas utrymme för cykelparkering under tak i detta projekt.”

§ 9. Lägesredovisning – projekt Tele2 Arena

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt

att redovisning avseende projektet Tele2 Arena godkänns.

Särskilt uttalande avgavs av Ann Mari Engel (V) enligt följande:

”Av projektgranskningen av Tele2 arena framgår att projektet innehåller betydande ekonomiska risker för staden beroende på förseningar, juridiska tvister, eventuella hyresgästernas förmåga att ordna aktiva program, osäkerheter kring försäljningen av byggrätter m.m.

Vi vill understryka att stadens politiska majoritet och ledning inför projektet försäkrade att staden inte skulle kunna förlora ekonomiskt på detta projekt. Vi utgår ifrån att detta inte var ett önsketänkande då Stockholmarnas skattepengar har många mer angelägna ändamål än att täcka oförutsedda förluster i detta arenaprojekt. ”

§ 10. Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut avseende Framtidsbild för Kista Science City – Vision och strategi 2010 - 2020 godkänns.
2. Stockholm Business Region får i uppdrag att stödja att framtidsbilden förverkligas inom sitt ansvarsområde.
3. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut avseende Införande av standardiserade arbetssätt med tekniskt systemstöd för ärende- och dokumenthantering i Stockholms stad – projekt eDok samt slutrapport för projekt Navet godkänns.
4. Bolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att lämna fullmakt för att delta i upphandlingen och den kommande avtalsförvaltningen av koncerngemensamt ärende- och dokumenthanteringssystem.
5. Beslutet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

§ 11. Övriga anmälningsärenden

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Anmäldes och lades till handlingarna följande ärenden:

1. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:16) om Fryshusets möjligheter att drivas vidare i egna lokaler.*
2. Koncernledningens remissvar avseende *Innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar (upphandlingspolicy).*
3. Koncernledningens remissvar avseende *Skrivelse om kvotering i stadens kommunala bolagsstyrelser.*
4. Koncernledningens remissvar avseende *Skrivelse om att hemlöshetssamordnare i Stockholms stad kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet.*

5. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:9) om sänkning av bostadsförmedlingens avgifter för student- och ungdomsbostäder.*
6. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:31) om nytt kommunalt energibolag för förnybar energi.*
7. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av betänkandet En enklare plan- och bygglovsprocess, Plangenomförandeutredningen (SOU 2013:34).*
8. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av Europeiska kommissionens förslag till förordning om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.*
9. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2012:44) om konstgräs kring Järvafältet.*
10. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:41) om ökning av antalet markanvisningar till våra allmännyttiga bostadsbolag samt att låta dem bygga mer än 1500 lägenheter per år som den borgerliga majoriteten föreslår.*
11. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:32) om torrkonservering av hushållsavfall.*
12. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av Betänkandet Rätta byggfelen snabbt! - med effektivare förelägganden och försäkringar (SOU 2013:10).*
13. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2014-2025.*
14. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:47) Stockholms stad ska stödja kravet om Right2Water.*
15. Koncernledningens remissvar avseende *Förslag till reviderad biogasstrategi för Stockholms stad.*
16. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:48) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek.*
17. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av förslag till Boverkets allmänna råd (2013:xx) om rivningsavfall med tillhörande konsekvensutredning m.m.*
18. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av promemorian Förslag till genomförande av energieffektiviserings direktivet i Sverige.*
19. Koncernledningens remissvar avseende *Fri att leka och lära - ett målinriktat arbete för barns ökade säkerhet i förskolan (SOU 2013:26).*
20. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:45) om Kulturhus i Slakthusområdet.*
21. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av promemorian Vissa plan- och byggfrågor.*
22. Koncernledningens remissvar avseende *Motion (2013:55) om satsning på samlingslokaler och mötesplatser som en del av yttrandefriheten i staden.*
23. Koncernledningens remissvar avseende *Remiss av Regeringsuppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg.*

§ 12. Övriga frågor

Fråga från Ann Mari Engel (V) gällande hanteringen av koncernledningens remissvar och det politiska ställningstagandet. VD Irene Svenonius redogör för frågan och konstaterar att det politiska ställningstagandet sker i kommunstyrelsen.

Vid protokollet:

Sara Feinberg